

Sygn. akt: III U 22/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Suchcicka
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Laskowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 kwietnia 2014 r. w O.

sprawy z odwołania L. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania L. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 11 listopada 2013r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje L. K. prawo do emerytury począwszy od 19 października 2013r.;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

L. K. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia **13.11.2013r.** znak (...), którą tą decyzją organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury.

Ubezpieczony nie zgadzał się ze decyzją ZUS. Zarzucał jej błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydania decyzji polegający na przyjęciu, iż odwołujący nie posiada wymaganego okresu co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a jedynie 14 lat, 11 miesięcy i 6 dni. Odwołujący wnosił o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do emerytury, ewentualnie o uchylenie decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania organowi rentowemu.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. wniósł o jego oddalenie. Stanowisko organu rentowego oparte było na ustaleniach, że odwołujący na dzień 1.01.1999r. nie spełniał wszystkich warunków nabycia wcześniejszych uprawnień emerytalnych, gdyż nie zgromadził 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił i zważył, co następuje:

L. K. urodził się (...), podstawą ubiegania się przez niego o prawo do emerytury jest ustawa z dnia 7.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z art. 24 ust 1b pkt 18 tej ustawy wiek emerytalny mężczyzn urodzonych po 30.09.1953r. wynosi 67 lat. Zgodnie z literalnym brzmieniem art. 184 w/w ustawy w zw. z §4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze świadczenie emerytalne przysługuje ubezpieczonemu, urodzonemu po dniu 31.12.1948r., który łącznie spełnił następujące warunki:

1. Osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
2. nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na dochody budżetu państwa,
3. w dniu wejścia w życie ustawy (tj. 1.01.1999r.) udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn w tym co najmniej 15 lat okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy.

L. K. w dniu 27.09.2013r. złożył w Oddziale ZUS wniosek o ustalenie prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych, we wniosku zawarł oświadczenie o przekazaniu zgromadzonych w środkach na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym na dochody budżetu państwa za pośrednictwem Zakładu.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych po analizie zgromadzonej dokumentacji ustalił, że ubezpieczony zgromadził łączny staż pracy wynoszący 30 lat, 3 miesiące i 11 dni w tym 30 lat i 11 dni okresów składkowych i 2 miesiące i 24 dni okresów nieskładkowych. Organ rentowy zaliczył także ubezpieczonemu staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 14 lat, 11 miesięcy i 6 dni.

ZUS nie uwzględnił okresu od 9.03.1977r. do 31.10.1983r. z tytułu zatrudnienia w Spółdzielni (...) w P. ponieważ w przedstawionym przez ubezpieczonego świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie został określony charakter pracy ściśle według wykazu, działu i pozycji Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a także wymienione stanowisko pracy - elektryk samochodowy nie zostało określone według wykazu, działu i pozycji zarządzenia resortowego.

ZUS nie uznał okresu od 1.09.1971r. do 15.03.1975r. z tytułu zatrudnienia w (...) M. za pracę w warunkach szczególnych, gdyż w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach przedstawionym przez odwołującego wskazano, że wykonywał on pracę na stanowisku elektromechanik napraw pojazdów samochodowych, natomiast zgodnie ze świadectwem ogólnym pracy z tego okresu L. K. wykonywał pracę na stanowisku elektromonter samochodowy, a są to różne stanowiska pracy.

ZUS mając na względzie powyższe ustalenia wydał zaskarżoną decyzję odmawiającą L. K. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Kwestią sporną, a zarazem od której uzależniona była zasadność odwołania ubezpieczonego było ustalenie czy odwołujący zgromadził na dzień 1.01.1999r. staż pracy w szczególnych warunkach wynoszący 15 lat, a nie jak twierdził ZUS 14 lat, 11 miesięcy i 6 dni.

Ze względów formalnych organ rentowy nie uznał, okresów zatrudnienia L. K. w (...) oraz (...) w M.. Odwołujący nie zgadzał się z ustaleniami (...) i żądał uznania jego pracy w (...) M. oraz w (...) w P. jako pracy w warunkach szczególnych.

W celu ustalenia rzeczywistego charakteru pracy odwołującego w spornych okresach Sąd dopuścił dowód z zeznań świadków w osobach A. G., S. K. oraz A. K. (1).

Świadek A. G. zeznał, że wraz z odwołującym pracował w Spółdzielni (...) w P.. Świadek pracował w latach 1971-1984 jako mechanik. Ze względu na upływ czasu nie pamiętał dokładnie okresu zatrudnienia odwołującego, ale pamiętał, że był to okres zbliżony do jego zatrudnienia. Według relacji świadka odwołujący był mechanikiem i elektrykiem zajmował się wymianą i naprawą alternatorów i rozruszników a także wymianą oleju i naprawa instalacji elektrycznej. Zakład w którym pracowali zajmował się naprawą samochodów ciężarowych. Praca odwołującego wykonywana była w kanale i w pełnym wymiarze czasu pracy, pracy było bardzo dużo gdyż ciągle dostarczano stare maszyny psujące się. Świadek dodał, że sam był mechanikiem samochodowym i otrzymał świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach jednak nie ubiegał się o jeszcze o prawo do wcześniejszej emerytury.

Świadek **S. K.** zeznał, że wraz z odwołującym pracował w (...) w P., który to zakład podlegał pod M.. Świadek pracował od 1965 do 1968 następnie miał przerwę i powrócił do (...) w latach 1972 do 1977. Świadek pracował jako mechanik pojazdów, a odwołujący jako elektromechanik. Odwołujący wykonywał swoje prace w kanale – gdzie oprócz naprawy elektryki pomagał również mechanikom i naprawiał pojazdy samochody ciężarowe oraz autobusy. Odwołujący był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, a praca wykonywana była cały czas w kanałach. Świadek dodał, że sam posiada świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, a jego praca jako mechanika nie różniła się od pracy odwołującego. Świadek okazał na rozprawie świadectwo pracy potwierdzające, że w okresie od 7.11.1972r. do 9.04.1985r. pracował w warunkach szczególnych – wykonywał prace w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych.(k.35 a.s.).

Świadek **A. K. (2)** zeznał, że wraz z odwołującym pracował w (...) w P.. Świadek pracował w latach 1970-1973 jako mechanik samochodowy. Według zeznań świadka odwołujący był elektromechanikiem samochodowym i wykonywał ten zawód pracując w kanale przy naprawach S., J., Ż. i autobusów ciężarowych, naprawiał teleskopy i resory. Była to jego jedyna praca odwołującego i była wykonywana w kanałach. Świadek dodał, że praca mechanika i elektromechanika to prawie to samo, mechanik i elektromechanik naprawiają pojazdy mechaniczne, a elektromechanik ma dodatkowo uprawnienia do naprawy elektryki. A. K. (2) dodał, że z tytułu zatrudnienia w (...) w P. otrzymał świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach i jego świadectwo nie było przez nikogo nie kwestionowane.

Odwołujący słuchany w charakterze strony zeznał, że w (...) w P. pracował jako elektromechanik w kanale przy naprawie pojazdów mechanicznych a praca wykonywana była w pełnym wymiarze przez co najmniej 8 godzin dziennie.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i odwołującego się, zeznania były składane w sposób swobodny i nieskrępowany. Świadkowie z racji powierzonej funkcji mieli wiedzę na temat rzeczywistego charakteru pracy odwołującego szczególnie, że sami wykonywali prace związane z naprawą samochodów. Ponadto zeznania świadków korespondują z dokumentacją L. K. z (...) M.. Świadkowie jako osoby obce dla odwołującego nie mieli także interesu prawnego w przyznaniu prawa do emerytury L. K., a ponadto Sąd nie znalazł podstaw by nie dać im wiary gdyż tworzyły one logiczną i spójną całość.

Sąd mając na względzie zgromadzony materiał dowodowy uznał, że L. K. w okresie od 1.09.1971r. do 15.03.1975r. wykonywał stale i pełnym wymiarze czasu pracę w warunkach szczególnych tj. pracę wykonywaną w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych określoną pod poz. 16 działu XIV wykazu A stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników

zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze uznał okres ten za pracę w szczególnych warunkach w wymiarze 3 lat 6 miesięcy i 15 dni.

W związku z powyższym Sąd ustalił, że L. K. na dzień 1.01.1999r. zgromadził staż pracy w szczególnych warunkach wynoszący ponad 15 lat, a tym samym spełnił ostatnią sporną przesłankę skutkującą nabyciem prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Mając na względzie powyższe Sąd uznał, że odwołujący spełnia wszystkie przesłanki nabycia prawa do emerytury i na mocy art. 477¹⁴ §2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał L. K. prawo do emerytury począwszy od dnia 19.10.2013r. tj. osiągnięcia przez ubezpieczonego wymaganego wieku emerytalnego – 60 lat.

Sąd pominął kwestię uznania za pracę w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia odwołującego w Spółdzielni (...) w P., gdyż kwestia ta wobec uznania już ponad 15 letniego stażu pracy odwołującego w szczególnych warunkach stała się zbędna i nie mająca wpływu na treść rozstrzygnięcia Sądu.

Stosownie do treści art.118 ust.1 a w/w ustawy – Sąd, orzekając o prawie do emerytury, ma obowiązek stwierdzenia, czy organ rentowy ponosi lub nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i przyznanie tego prawa na etapie postępowania administracyjnego. Sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie ZUS nie ponosi takiej odpowiedzialności. Dopiero bowiem przeprowadzenie szerszego postępowania dowodowego przed Sądem umożliwiło stwierdzenie, że w spornym okresie odwołujący pracował w szczególnych warunkach. Zgromadzony na etapie postępowania przed organem rentowym materiał dowodowy w postaci świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie pozwalał jednoznacznie na ustalenie czy odwołujący spełnił wszelkie wymagane prawem warunki uprawniające do prawa do emerytury.

Z uwagi na powyższe Sąd orzekł jak w punkcie 2 wyroku.

.